

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину помісну Українську
православну церкву!

Часопис Волинської єпархії
Православної церкви України

№ 7 (224), липень 2023 р.

— З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ —

21 липня – великомученика Прокопія

Святий жив у кінці III – на початку IV ст., за часів імператора Діоклетіана (284–305). Багато християн постраждало тоді за свою віру.

Спочатку його звали Неоній. Батько Прокопія, знатний римлянин Христофор, був християнином, а мати Феодосія – ревною язичницею. Батько рано помер, хлопчика виховувала матір. Він отримав прекрасну освіту і був представлений імператору, після чого почав підніматися по військовій службі.

У 303 році розпочалося нове гоніння на християн і Неонія призначили проконсулом в Олександрію, він отримав наказ нещадно переслідувати Церкву Христову. Проте на шляху до Єгипту, поблизу сирійського міста Апамен, під час бурі Неоній сподобився бачити явлення Ісуса Христа. Божественний голос сповістив: «Цим хрестом покоряй ворогів своїх і мир Мій буде з тобою». Після видіння Неоній відчув у своєму серці невимовну радість і духовне натхнення. Він прийняв хрещення з ім'ям Прокопій.

Святий зробив собі хреста на зразок того, що бачив на небі, й носив на собі. Він прибув із військом до Єрусалима, що перебував в облозі. Щиро помолившись Богові, уповаючи на силу Його і несучи хрест попереду війська, Прокопій розбив ворогів.

Але на угоднику збулося застереження Спасителя, що «вороги людині – домашні його». Мати святого колись просила сина, щоб він пожертвував домашнє золото і срібло поганським богам, але Прокопій усі ті скарби роздав убогим. Феодосія, дізнавшись про це, сильно розгнівалась і прийшла до імператора зі скаргою на сина, що він став християнином.

Діоклетіан наказав піддати Прокопія тортурам. Святого жорстоко мучили, проте на другий день він представ перед катами цілком здоровим, бо вночі явився йому Спаситель і укріпив його. Прокопія знову кинули у в'язницю. Вночі до нього прийшли два воїни з охорони і прийняли хрещення. Дізнавшись про це, місцевий правитель наказав відсікти голови охоронцям.

Наступної ночі до Христової віри навернулись 12 жінок із багатих сімей. За це їх також піддали тортурам. Під час тих мук почувся гучний голос: «Великий Бог християнський, і я віднині є Його слугою». Це був голос Феодосії, матері Прокопія. Її також схопили і кинули до тюрми, там вона прийняла хрещення. На другий день усі 13 жінок було вбито. Після цього розпочалися нові тортури над Прокопієм. Він безперестанку молився Богу і терпів найбільші муки.

Перебуваючи у в'язниці, святий укріпив хворих, що були там, і всі вони навернулись до віри Христової.

Вночі ангел Божий уразив губернатора-мучителя, і той раптово помер. На його місце призначили нового – прокурора Флавіана. Він намагався змовити святого принести жертви поганським богам, але мученик залишився вірним Христу, і Флавіан наказав мордувати його. А коли й ці тортури не похитнули віри угодника Божого, мучителі насипали йому в жмені ладан і примусили тримати руки над жертвеним вогнем. Розраховували, що від болю він смикне рукою і ладан посиплеться у вогонь – так буде принесено жертву ідолам. Але Прокопій дві години тримав руки над вогнем, вогонь погас, але ладану він не висипав.

Тоді правитель виніс смертний вирок мученикові. Святий Прокопій помолвився та схилив голову під меч. Сталося це 21 липня 303 року.

Віталій КЛІМЧУК

Три ювілейні дати парафії
Святої Трійці села Уховецьк
Ковельського деканату в дні
престольного празника.
Детальніше – на с. 5

Наша газета – у Вашу скриньку чи на монітор

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – корисний засіб у духовному житті православного християнина. Щоб ця релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її в будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Індекс у каталозі обласної періодики – 91241.

Ця ж газета в електронному вигляді, архів її основних публікацій, радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslaviavolyni.org.ua

ХРОНІКА

20 років тому у Старій Вижівці...

3 нагоди ювілею парафії Святителя Василя Великого Старої Вижівки газета «Вісті Ковельщини» вмістила статтю про історію та сьогодення цієї громади.

Журналістка Валентина Блінова розповідає, як започатковувалося будівництво першого справді українського за духом православного храму в селищі, подає розповіді тих, хто долучився до цього. Отож, читач може дізнатися, як православні Старої Вижівки, які мали бажання молитися рідною мовою в рідній церкві, змогли здійснити задум побудови тут храму (тоді ще – УПЦ Київського патріархату). Так, першу «цеглину» в фундамент поклали, зареєструвавши 7 квітня 2003 року статут громади, хоча не було ще ні споруди, ні земельної ділянки для будівництва.

Молилися спочатку в орендованому приміщенні, а потім – навіть у вагончику. Але і справа зведення храму теж не стояла на місці, попри перешкоди недоброзичливців. І в 2016 році у новому величому храмі відбулося перше богослужіння.

Постання цієї святині не обійшлося без справжнього чуда. Також читачі довідаються про служіння теперішнього настоятеля парафії протоієрея Івана Зеленка. До слова, душпастир активно допомагає нашим захисникам іще з початку російсько-української війни в 2014 році. А з початку широкомасштабного вторгнення отець відвідує і найнебезпечніші ділянки фронту. Бійці дуже полюбили цього священника, навіть дали йому своєрідне псевдо – Дзвіночок. Чому? – цікавий читач може довідатися з публікації, яку розміщено на сайті pravoslavnavolyni.org.ua, у розділі «Статті».

Чи дозволяє

Православна церква розлучення?

Це питання роз'яснює в черговому випуску передачі «Церква і релігія» на каналі «Конкурент TV» протоієрей Олександр Безкоровайний.

Віцеканцлер єпархії, клірик Свято-Троїцького кафедрального собору розповідає, насамперед, про церковне ставлення до шлюбу, яке базується на Біблії. Глядачі мають можливість дізнатися про різницю між старозавітним та новозавітним підходами до взаємин між чоловіком і жінкою в подружжі.

Священник також пояснив, у чому різниця між визнанням церковного шлюбу незаконним, а отже – недійсним, та його розірванням. Також глядач довідається про причини, через які Православна церква дозволяє таку небажану з християнської точки зору річ як розлучення.

«Церква і релігія» – це спільний проєкт каналу «Конкурент TV» і єпархіяльної телестудії «Собор». Повністю цю та інші передачі можна переглянути на сайті pravoslavnavolyni.org.ua, у розділі «Відео».

Провели в останню дорогу воїна Ігоря Кузьміча

Чин похорону в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці 1 червня очолив протоієрей Олександр Безкоровайний.

Лучанин Кузьміч Ігор Олександрович, 1982 року народження, що стояв біля витоків мережі магазинів «Сім 23», був призваний на військову службу за мобілізацією на посаду головного сержанта стрілецької роти.

Загинув 28 травня під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Богданівка Донецької області. Похоронили героя на кладовищі в с. Полонка Луцького р-ну. В нього залишилася дружина.

Керуючий єпархією – на престольному святі тернопільського собору

Напередодні вшанування рівноапостольних Константина та Єлени митрополит Луцький і Волинський Михайл взяв участь в урочистій відправі в однойменному храмі Тернополя.

Божественну літургію в кафедральному соборі, будівництво якого завершується, 1 червня очолив митрополит Київський і всієї України Епіфаній.

23 липня – сьома неділя після П'ятдесятниці

...*Благайте Господаря жнива, щоб
вислав женців на жниво Своє.*

Євангельська історія про зцілення Ісусом двох сліпців та біснуватого чоловіка сприймається вірянами як чудо Господнє на радість uzдоровлених людей. Адже позбутися тілесної сліпоти і побачити у всіх барвах світ – вищої радості годі й вигадати. Проте сліпі люди зуміли впізнати Господнього Сина ще до того як їм було повернуто зір.

Виникає питання: а чи духовна сліпота не була переможена ними власноруч, бо ж назвали вони Його сином Давидовим. Недаремно ж, коли слідом за Ісусом сліпі зайшли в дім, Він запитав їх: «чи віруєте, що Я можу це зробити? Вони говорять Йому: так, Господи! Тоді він доторкнувся до очей їхніх і сказав: за вірою вашою нехай буде вам. І відкрилися очі їхні; і сказав їм Ісус суворо: пильнуйте ж, щоб ніхто не довідався. Вони ж, вийшовши, прославили Його по всій землі тій» (Мф. 9:28–31).

Немічні люди прозріли у вірі так, що готові були по-іншому бачити й оцінювати світ Божий. Господь не хотів, аби люди спонукалися до змін тільки через дива з Його рук. Синови Божому потрібно було знати, що тільки через внутрішнє осмислення природи чуда людина може позитивно змінювати світ навколо себе.

Продовженням теми зцілення став німий біснуватий, який, маючи добрий зір, був затуманений хворобливим дурманом. Урешті і

Докладніше про подію повідомляє офіційний сайт potisna.info.

У Луцьку відзначили чергову річницю частини Нацгвардії

Митрополит Михайл взяв участь в урочистостях з нагоди 29-ї річниці створення в/ч 1141 Національної гвардії України.

Під час дійства в Палаці культури міста 2 червня владика виголосив вітальне слово. У заході також взяв участь капелан гвардійців протоієрей Сергій Лівончук.

Частину (16-й окремих батальйон) створено за наказом від 3 червня 1994 р. з пунктом базування в Луцьку. За майже три десятиліття це військове формування з правоохоронними функціями виконувало різні завдання, у т. ч. в зоні АТО в 2014–2015 рр. Після початку повномасштабного вторгнення москвитів військовослужбовці НГУ на Волині забезпечують виконання заходів воєнного стану, здійснюють охорону важливих об'єктів та перебувають у постійній бойовій готовності.

День Святої Трійці: згадали невинно убієнних дітей

4 червня, в День Святої Трійці, П'ятдесятниці, у кафедральному Троїцькому соборі митрополит Луцький і Волинський Михайл очолив Божественну літургію.

Після богослужіння архіпастир відправив заупокійну молитву за українських дітей, які загинули внаслідок московитської агресії. Після служб на території кафедрального собору в «райському саду» відбулась акція «Голоси дітей».

Йому відкрилися очі на реальний світ, повний привабливості й радості життя. Агресивні наміри біснуватого відразу зникли і серце відкрилося для творення добрих справ. «І коли біса було вигнано, німий почав говорити. І народ, дивуючись, казав: ніколи не було такого в Ізраїлі. Фарисеї ж говорили: силою князя бісівського виганяє Він бісів» (Мф. 9:33–34).

Бажання применшити явні перемоги світлої сили у грішному світі – характерна особливість усіх часів. Людина завжди була перед вибором, адже Господь дає право на самовизначення: вибирай власний шлях до істини. Притому всіма можливостями вказує дорогу до повноцінного, насиченого добром і любов'ю життя, відкриває очі сліпцям, виганяє агресивні думки із гарячих голів, закликає до примирення і злагоди.

Сьогоднішнє воєнне лихоліття багатьом відкрило очі. По-іншому люди сприймають і мирне сонце над головою, і животворчу вологу річку, і вирощування хліба насущного на незамінованих полях... Користатися всім цим добром потрібно через обов'язкове розуміння Божої істини, яка сформульована на завершення євангельського уривка: «жнива багато, а женців замало. Тож благайте Господаря жнива, щоб вислав женців на жниво Своє» (Мф. 9:37–38). Бо чим більше серед нас буде прозрілих людей до Божого вчення, тим швидше ми зможемо досягнути привабливості земного мирного життя, сповненого яскравих барв злагоди, добра та любові, дарованого нам Усевишнім.

Віталій КЛИМЧУК

Під час дійства до присутніх звернувся керуючий єпархією, зазначивши, що загибель дітей не має жодних виправдань. Адже Господь подарував їм життя і ніхто не мав права забрати його.

Символічно, що цього року день вшанування припадає на День Святої Трійці. Тому саме сьогодні ми посилено молимося, аби Господь зіслав Святого Духа на наших воїнів і вони змогли зупинити московитську навалу. Також високопреосвященний зазначив: символічним є й те, що цю акцію проводимо саме у «райському саду», в якому дев'ять райських яблунь знаменують дев'ять ангельських чинів. Тож на завершення присутні почепили дзвіночки на гілки дерев як символ голосів невинно вбитих маленьких українців.

Цей пам'ятний день, що відзначається 4 червня, запроваджено для вшанування дітей – жертв російсько-української війни з 2014 року рішенням Верховної Ради України від 1 червня 2021-го.

4 червня у світі відзначають день дітей – жертв агресії. 19 серпня 1982 року на надзвичайній спеціальній сесії з питання про Палестину Генеральна Асамблея ООН, «будучи приголомшеною величезною кількістю безневинних палестинських і ліванських дітей – жертв актів агресії Ізраїлю», постановила відзначати 4 червня кожного року як Міжнародний день безневинних дітей – жертв агресії.

У заході взяли участь очільники ОВА Юрій Погуляйко та облради Григорій Недопад, інші представники влади і громадськості.

3 благословіння керуючого єпархією цього дня за упокоєння душ загиблих дітей піднесли молитву і в інших храмах нашої єпархії.

У Луцьку провели молитву з нагоди Дня журналіста

Митрополит Луцький і Волинський Михайл очолив заупокійну літію та подячний молебень у кафедральному соборі Святої Трійці 6 червня, в день професійного свята новинарів.

У богослужінні, яке щороку проводиться на прохання обласної організації Національної спілки журналістів України (НСЖУ), взяли участь голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко, співробітники цього підрозділу консисторії, інше духовенство, представники місцевих світських ЗМІ.

Владика виголосив вітальне слово, в якому, зокрема, побажав твердої руки, щоб нести слово правди до людей. «Це наш сьогоднішній контраст. Ми йдемо в контраст на збайдужіння, йдемо в контраст на депресію. Йдемо в контраст на ті труднощі, що стоять перед нами. І віримо в перемогу», – підкреслив архієрей, назвавши журналістів володарями слова, покликаними Богом «просвітляти й укріплювати людей, бути помічниками священства».

«Я бажаю, щоб милосердний Господь дав нам успіхів на всіх фронтах, – каже високопреосвященний: – На фронтах несення слова, на фронтах церковних, на фронтах військових». І, захищаючи цілісність держави, слід не забувати про захист людських душ, у чому й полягає, на думку архіпастиря, важлива місія журналіста. Тому й палке побажання: «Будьте тверді в своєму слові. Хай не тремтить ваша рука, пишучи і друкуючи слово. Хай завжди буде тверезий ваш розум і хай ваша праця укріпить мільйони читачів. Ваше слово має велике значення».

Керуючий єпархією вручив дипломи й призи переможцям III конкурсу православної журналістики (про це – на с. 4), а також благословенні грамоти й церковні відзнаки членам НСЖУ – шеф-редактору всеукраїнського тижневика «Вісник+К» Євгеніві Хотимичуку, відповідальному секретареві спілки Степану Шегді та спеціальному кореспондентові «Волинської газети» Володимирі Приходькові.

Наостанок виступив голова обласної організації НСЖУ Михайло Савчак, який висловив урядності високопреосвященному і вручив подяку луцького міського голови о. Віталієві «за сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток інформаційного простору територіальної громади».

Поліг за Україну воїн Сергій Гера

Чин похорону в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці очолив староста протоієрей Володимир Подолець 6 червня.

Лучанин Гера Сергій Володимирович, 1974 року народження, був призваний на військову службу за мобілізацією на посаду стрільця-санітара відділення спеціального призначення. Помер 30 травня в Кременчуцькій міській лікарні № 1 від поранень, отриманих під час виконання бойового завдання. Похоронили героя на Алеї почесних поховань міського кладовища поблизу с. Гараджа.

Воїн Сергій Давидчук: вічна пам'ять, Царство небесне

Похорон у кафедральному соборі Святої Трійці 10 червня очолив його староста о. Володимир Подолець.

Лучанин Давидчук Сергій Миколайович, 1979 року народження, був призваний за мобілізацією до складу військової частини на посаду стрільця – помічника гранатометника. Загинув 5 червня під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Велика Новосілка Донецької області. Похоронили героя на кладовищі с. Великий Омеляник (Луцька міська ОТГ).

Що важливо знати, влаштувавши похорон рідної людини

У черговому випуску телепередачі «Церква і релігія» на запитання відповідав протоієрей Михайло Онищук, луцький міський декан, настоятель парафії Холмської ікони Богоматері.

Продовження на с. 3

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2

Поховання та забобони: що не можна робити під час похорону? Які існують правила підготовки до поховання? Як прибрати оселю після похорону? Душпастир переконливо пояснив, чому важлива саме підготовка християнина до смерті, а не церемонія погребіння.

Глядачі дізнаються, чому смерть – це не кінець буття, а перехід до іншого стану; що є головним і другорядним у прощанні з близькою людиною, яка відійшла у вічність.

Повністю цю та інші передачі можна переглянути на сайті pravoslavnavolyni.org.ua, у розділі «Відео».

Провели в останню путь воїна Віталія Петрука

Чин похорону в кафедральному соборі Святої Трійці очолив митрополит Луцький і Волинський Михайл 12 червня.

Звертаючись до скорботної родини, високопреосвященний зазначив, що сьогодні мовимо: «маю честь». Маю честь сказати ці слова і вони стосуються небагатьох. «Маю честь» – це щось важливе, це – чоловіча гідність, порядність. Сьогодні особлива повага до тих, хто захищає Вітчизну на передовій.

Проводжаючи героя, шукаємо слова розради його рідним. І кожен може сказати: «маю честь». Маємо честь провести в останню дорогу воїна, людину, яка поклала своє життя на вівтар свободи заради нас. Він – гідний син нашої України та своєї родини.

Петрук Віталій Павлович, 1992 року народження, лучанин, проходив військову службу за контрактом з 1 лютого 2022 року на посаді командира розвідувального взводу. Загинув 7 червня під час виконання бойового завдання біля населеного пункту Діброва Донецької області. Похоронили героя на Алеї почесних поховань міського цвинтаря поблизу с. Гаразджа.

Нехай з Богом спочиває наш захисник

15 червня в кафедральному соборі Святої Трійці відбувся чин похорону воїна Дмитра Гончарука. Очолив відправу декан протоієрей Микола Нецькар.

У проповіді о. Микола зазначив: «Кожен із нас розуміє, що війна приносить смерть і втрати. І водночас кожен розуміє, що потрібно захищати Україну, що треба думати не тільки про себе, але й про інших. Бо немає більшої любові, як віддати життя своє за ближніх своїх, що і зробив наш герой Дмитро та інші воїни-захисники. В їхніх руках сьогодні зброя. А нашою зброєю є молитва. Тож молимося за тих, хто боронить рідну землю, щоб їх оминали кулі та щоб вони з перемогою повернулися до своїх родин», – зауважив священник.

Лучанина Дмитра Гончарука було призвано на військову службу за мобілізацією. Загинув 10 червня під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Жереб'янки Василівського р-ну Запорізької області. Поховано героя на міському кладовищі біля с. Гаразджа.

У ВПБА – міжнародна конференція на воєнну тематику

15 червня Волинська православна богословська академія провела теологічну конференцію «Війна в Україні: релігійні, геополітичні та культурні виміри ціннісно-світоглядних зіткнень початку XXI ст.».

Захід розпочали з вітальних слів. До присутніх звернувся ректор ВПБА протоієрей Володимир Вакін, президент Центру екуменічних, місійних та екологічних досліджень професор Ніколаос Дімітріадіс (Греція). Також учасники прослухали відеопривітання митрополита Луцького і Волинського Михайла, який закликав на них Боже благословення.

У пленарному засіданні з доповідями виступили: професор кафедри богослів'я та релігієзнавства Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова Юрій Чорноморець, архімандрит Кирил (Говорун), богослови Ніколаос Аспруліс (Греція), Поль Лябусер (Канада), головний редактор часопису «Дух і Літера» Костянтин Сігов.

Обговорювалися такі теми: залучення РПЦ як інструментарію військово-політичних процесів, факти порушення законів

КРИК ДУШІ

УКРАЇНСЬКА МОВА В ЛУЦЬКУ Й ОБЛАСТІ... УЩЕМЛЮЄТЬСЯ?

Митрополит Луцький і Волинський Михайл звертається до влади та громадськості щодо небезпеки англізації життєвого простору волинян.

Останніми роками багато вдалося зробити, щоб повернути різні ділянки суспільного буття на спілкування українською. Дедалі більше і храмів з українською мовою служіння, зазначає керуючий єпархією. Але українізовуючи церковне життя, Православна церква України не може стояти осторонь і всіх інших сфер, переконаний архієрей.

Подекуди стан справ для нашої мови стає загрозливим. Погляньмо: вивісок англійською без перекладу все більше й більше. А це ж пряме порушення Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», у якому сказано, що така інформація повинна подаватися державною мовою і «може дублюватися іншими мовами» (ст. 28, п. 1, 2; ст. 30, п. 6).

Ще й послухаймо: англіцизмів – не тих, що справді потрібні, а тих, що без пуття й без міри, – усе густіше. Вже дедалі частіше чуємо й читаємо: не «заходи», а «івенти», не «прихисток», а «шелтер», не «вміст», а «контент» і т. д., і т. ін. По суті, з українсько-російського суржику переходимо на українсько-англійський. А завданнями згаданого Закону, зокрема, є: «підтримка української мови шляхом сприяння: [...] г) вживанню замість іншомовних українських слів, словосполучень і термінів у разі, якщо в українській мові існують рівнозначні відповідники, та підвищенню рівня обізнаності громадян про них; г) запобіганню вуль-

гаризації української мови та змішування її з іншими мовами» (ст. 3, п. 1, 6).

Зрозуміло, каже високопреосвященний, що в наші часи англійська – мова міжнародного спілкування; англійські країни багато допомагають нам у подоланні загарбників. Англійську треба вивчати і за необхідністю використовувати в професійній діяльності. Але аж ніяк не на шкоду рідній!

Тож митрополит Михайл закликає всіх, кому дорогий стан рідної мови, – і владу, і власників підприємств, і керівників організацій, і фахівців-словесників, і рядових мовців – обміркувати цю проблему, ініціювати зміни до законодавства, а також негайно вживати рішучих заходів, які передбачає і не забороняє чинне. Треба подолати загрозу англізації, що приходить слідом за ще не подоланою росіянізацією.

До речі, за кілька днів після оприлюднення цього звернення владики Михайла уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремін'я зазначив: факти недотримання мовного закону в зовнішній рекламі та різноманітних вивісках фіксуються чи не кожного дня, великі сподівання – на допомогу органів місцевого самоврядування. Він зауважив, що деякі суб'єкти господарювання можуть, звісно, залишити вивіски і зовнішню рекламу недержавною мовою, якщо зареєстровано відповідні торговельні марки, але поруч із такими вивісками все одно має бути надана інформація тим самим шрифтом і розміром українською мовою.

Віктор ГРЕБЕНЮК

НОВОДРУКИ

У РОМАНОВІ ВИДАЛИ КНИЖКУ «ПРАВИЧНА ДОРОГА ДО ХРАМУ»

Проект реалізовано до престольного празника та з нагоди 100-річчя написання ікон у церкві Благовірних князів Бориса та Гліба в с. Романів Луцького районного деканату.

Автори – краєзнавці Юрій і Михайло Сороки, настоятель храму священник Денис Клюковський – коротко виклали минуле своєї парафії в контексті всієї історії православ'я на Русі-Україні. Останню сторінку цієї оповіді став перехід громади до Православної церкви України. Друге видання книги проілюстровано численними архівними світлинами.

ведення війни, осмислення цінності людського життя в новій архітектурі світової безпеки, про православну дияконію, військове та медичне капеланство тощо.

Координатор конференції – проректор з наукової роботи ВПБА протоієрей Владислав Фультес. Обговорення модерували завідувачі кафедр протоієрей Василь Лозовицький та Олександр Хорошко.

Матеріали буде опубліковано в черговій колективній монографії серії «Українські богословські студії» видавництва «Дух і Літера». Захід проходив онлайн на платформі «Зум».

Воїни Іван Бондарук, Сергій Доценко, Геннадій Сижук...

Чин похорону трьох захисників у кафедральному соборі Святої Трійці обласного центру 16 червня очолив декан протоієрей Микола Нецькар.

Бондарук Іван Вікторович, 1991 року народження, був призваний на військову службу за мобілізацією на посаду стрільця-санітара гірсько-штурмового відділення. Загинув 10 червня у с. Лобкове Василівського району Запорізької області.

Доценко Сергій Олександрович, 1980 року народження, був мобілізований до складу військової частини на посаду стрільця – номер обслуги десантно-штурмового відділення. Загинув матрос 11 червня поблизу населеного пункту Левадне Пологівського району на Запоріжжі.

Сижук Геннадій Сергійович, 1972 року народження, був призваний за мобілізацією на посаду стрільця-санітара 3-го егерського відділення 2-го егерського взводу. Загинув 10 червня біля Благодатного Бахмутського району Донецької області.

Похоронили героїв Івана та Геннадія на Алеї почесних поховань міського цвинтаря, що біля с. Гаразджа, а Сергія – на кладовищі с. Липляни Луцького р-ну. Вічна їм пам'ять і Царство небесне.

Берестечко: у психоневрологічному інтернаті буде каплиця

Для задоволення релігійних потреб мешканців цього закладу, що в Горохівському деканаті (Луцький р-н), будуватимуть церквочку.

За повідомленням у фейсбуці настоятеля собору Святої Трійці Берестечка протоієрея Миколи Качмаря, з благословення митрополита Луцького і Волинського Михайла чин освячення хреста на місці будівництва храму та молебень на закликання помочі Святого Духа перед початком усього доброго діла 17 червня очолив митрополит Вінницький і Барський Симеон.

На запрошення директора інтернату Віталія Клемби, за почином якого споруджуватимуть святиню, архієрей побував у цьому закладі. Тут постійно проживають особи, які потребують стороннього догляду, побутового і медичного обслуговування. Цього дня вони влаштували концерт для гостей.

Після молитви та ознайомлення з життям установи владики Симеон відвідав величній Свято-Троїцький собор.

Архієрей: згадуючи батька – згадуємо сім'ю

Під час недільної проповіді 18 червня митрополит Луцький і Волинський Михайл наголосив на сімейних цінностях.

Високопреосвященний промовив казання на завершення Божественної літургії в кафедральному соборі Святої Трійці 2-ї неділі після П'ятдесятниці, всіх українських святих. Згадав про відзначення Дня батька і роль чоловіка в сім'ї. У нашому суспільстві ми більше вшановуємо жінку, і це виправдано. Проте без «сильної статі» так звана слабка стать не змогла б виконувати свою місію. Тому сьогодні мовимо не окремо про чоловіків, а про сім'ю як «союз чоловіка і жінки», пояснює архієрей.

Коли згадуємо про батька, говоримо про його працю на благо сім'ї, згадуємо про сім'ю, родину, Батьківщину. Адже рід ведемо по чоловічій лінії. Тому, вшановуючи нині мужчин, варто пам'ятати про сімейну єдність мужа і жони, сімейні цінності, стверджує владики Михайл.

Інформаційна служба єпархії

НОВІ БАКАЛАВРИ І МАГІСТРИ БОГОСЛІВ'Я – ВІД ВПБА

16 червня у Волинській православній богословській академії відбувся черговий випуск. Торжество очолював митрополит Михаїл.

«Не ви Мене обрали, але Я вас обрав і настановив вас, щоб ви йшли і приносили плід, і щоб плід ваш залишився» (Ін. 15:16), – такі слова сказав Господь Своїм апостолам. Отож, упродовж усього часу існування Церкви Христової були ті, хто, відчувши покликання до душпастирства, ставали на шлях служіння Богу й Церкві у священному сані. Не винятком є сучасність, коли юнаки вступають на навчання до духовних шкіл.

У нашій єпархії майбутніх священнослужителів готує богословський навчальний заклад із більш ніж 200-річною історією, упродовж якої з його стін (до 2011 р. ВПБА була духовною семінарією) вийшло багато служителів Православної церкви.

З нагоди випуску цього дня відслужили Божественну літургію в кафедральному соборі Святої Трійці. Із митрополитом Луцьким

і Волинським Михаїлом, зокрема, правили архієпископ Володимирський і Нововолинський Матфей, єпископ Запорізький і Мелітопольський Фотій, єпископ Херсонський і

Каховський Борис, канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, ректор академії протоієрей Володимир Вакін.

Академічну частину в актовому залі вищу розпочало вітальне слово о. Володимира. До учасників свята звернулися з поздоровленням військові капелани Донецької окремої бригади сил Територіальної оборони ігумен Макарій (Дядюсь), Олександр Сидор та Вікторія Титаренко.

Після вручення дипломів виступив керуючий єпархією, який привітав усіх та побажав Господнього благословення.

«Черговий випуск у нашій богословській академії можна назвати успішним. Серед цьогорічних випускників, до слова, є і кандидати наук [небогословських], і військові капелани, і навіть мобілізовані на фронт», – зауважив у коментарі інформаційній службі єпархії завідувач кафедри Священного Писання і богослів'я протоієрей Василь Лозовицький.

Ієромонах Нестор (ОЛЕКСЮК)

МИСТЕЦТВО

«КРЕДО» – ПЕРЕМОЖЕЦЬ МІЖНАРОДНОГО ФЕСТИВАЛЮ В ПОЛЬЩІ

Співи луцької парафії Холмської ікони Божої Матері стали лауреатами II премії 42-го Міжнародного фестивалю духовної музики «Гайнувка» (Польща).

За повідомленням художнього керівника і регента хору Катерини Токало, мистецький захід проходив у залі філармонії м. Білосток 25–28 травня. У ньому взяли участь 12 колективів із Греції, Болгарії, Молдови, США та інших країн світу.

«Кредо» був єдиним хором, який представляв Україну. Волиняни виступили у категорії аматорських хорів. У їх виконанні прозвучали твори Миколи Дилецького, Максима Березовського, Артемія Веделя, Михайла Вербицького, Ганни Гаврилець та Мирослава Скорика.

28 травня відбулося нагородження учасників та заключний концерт переможців.

«Міжнародний фестиваль православної церковної музики „Гайнувка“ – це щорічний фестиваль духовної музики, започаткований у 1982 році. До 2003-го виступи відбувалися в місті Гайнувка (Гайнівка), опісля – у Білостоці. Організатор фестивалю – «Церковна музична фундація». Цей мистецький конкурс визнано найбільш престижним у Європі.

Оксана КАРНКОВСЬКА

АРХІЄРЕЙСЬКИЙ ХОР «ОРАНТА» – У ЛЬВІВСЬКОМУ ОРГАННОМУ ЗАЛІ

Співаки луцького кафедрального собору Святої Трійці спільно з симфонічним оркестром Луганської обласної філармонії представили «Реквієм» Луїджі Керубіні.

Світовий шедевр видатного італійського композитора виконували під орудою диригента Івана Остаповича. Так 15 червня на одній сцені зустрілися Луцьк, Луганськ і Львів.

За словами керівника «Оранти» заслуженого діяча мистецтв України Василя Мойсіюка, цей твір підготували ще три роки тому й виконали в рамках артпро-

менаду «Так звучить Луцьк». А цьогоріч одержано запрошення від керівництва органного залу на спільний виступ у Львові.

Реквієм – вокальний чи вокально-інструментальний твір скорботно-патетичного характеру. Шедевр, написаний Керубіні 1816 р., вважається в числі кращих у цьому жанрі. До речі, його вчителем був Джузеппе Сарті, який навчав і видатного українського композитора Артемія Веделя.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ПІДСУМКИ

III КОНКУРС ПРАВОСЛАВНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ: ХТО ПЕРЕМОЖЦІ

6 червня в інформаційно-видавничому центрі єпархії (ІВЦ) оголосили імена тих, кого відзначено на цьогорічному творчому змаганні працівників «швидкого пера».

Згідно з положенням, затвердженим митрополитом Луцьким і Волинським Михаїлом, на конкурс приймали твори будь-яких журналістських жанрів, опубліковані з 1 травня минулого року до 30 квітня цього або ж які ніколи не були оприлюднені. Бажаючі могли подати довільну кількість творів, але в одному жанрі – лише один.

26 авторів, а це й журналісти-професіонали, й аматори, скористалися можливістю, подавши на конкурс 42 публікації. З ними уважно ознайомилося журі – одинадцять співробітників ІВЦ – та визначило найкращі в шести номінаціях.

Нагородження провели на завершення традиційної молитви за спочилих та за живих волинських новинарів, відправленої до Дня журналіста в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці під проводом владики.

До дипломів переможці одержали приз – сертифікат на 700 грн, який вони змогли використати в крамниці «Аліфія» луцького жіночого монастиря Святителя Василя Великого.

Які твори оголошено найкращими на III конкурсі православної журналістики – повідомив голова ІВЦ протоієрей Віталій Собко. Нижче подаємо перелік у викладі: номінація – автор (-ри), назва публікації, де та коли оприлюднено.

1. «Аналітика. Розслідування» – Юлія Галецька, Юрій Горбач. «Перехід парафій УПЦ до ПЦУ на Волині. Хто цьому заважає та чому процес такий повільний». Центр журналістських розслідувань «Сила правди», 21 жовтня.

2. «Замітка. Новина. Пост» – Вікторія Ковбасюк. «Міф про „церковнослов'янську мову“ і чому церковнослов'янська, яка пропонується в УПЦ МП, не є оригінальною старослов'янською, а її зросійщеним варіантом». Фейсбук, сторінка авторки, 15 травня минулого року. За цей матеріал віддали голоси всі члени журі.

3. «Інтерв'ю»: 1) Марія Вавринюк. Один із випусків передачі «Духовна абетка», тема: «„На все воля Божя, „Як Бог дасть“». Що ховається за цими фразами? Інтерв'ю з протоієреєм Віктором Михалевичем». «12 канал», 27 квітня; 2) Катерина Возняк. «Про Медведчуків і УПЦ МП: Відверта розмова з настоятелькою Зимненського монастиря Стефаною». Телеканал «Конкурент ТВ», 21 квітня; 3) Катерина Зубчук. «Я дуже любив журналістику, але настав час, коли душею відчув, що моє місце в монастирі!». Інтерв'ю з архимандритом Константином (Марченком). Газета «Волинь», 19 березня.

4. «Нарис»: 1) Оксана Бубенщикова. «Боєць лежав серед загиблих, та молитвами дружини ожив!». Газета «Твій вибір», 27 квітня; 2) Олеся Куліш. «На чернецтво благословив старець». Ще не було опубліковано.

5. «Репортаж»: 1) Андрій Гнатюк. «Українське Різдво із Вселенським Патріархом Варфоломієм у Константинополі». Ютуб-канал автора, 4 січня; 2) Юлія Остапович. «Білосніжна

церква села Ратнів тепер у лоні ПЦУ». ТРК «Аверс», 9 травня.

6. «Стаття»: 1) Раїса Мацюк. «Вірний ідеалові служіння Богові й народів». Газета «Наш край», 8 грудня; 2) Роман Марчук. «„Неминула унія ПЦУ з Римом“. Чому один з найпопулярніших пропагандистських нарративів МП насправді нереальний». Ще не було опубліковано.

Висловлюючи вдячність владиці Михаїлові та всім учасникам за те, що конкурс православної журналістики стає традицією, о. Віталій підкреслив: «Ми радіємо, що в багатьох наших колег є бажання підтримувати духовність, релігійність через засоби масової інформації. Хай так і ще більше буде й надалі». Адже цей проєкт для того і проводиться ІВЦ щороку, починаючи з 2021-го, – аби покращити висвітлення релігійної тематики професіоналами, аматорами, покращити рівень публікацій на різні теми, пов'язані з православ'ям.

ПАРАФІЯ ВІДБУДУВАЛА 500-РІЧНУ ЦЕРКВУ І СТАЛА НА ЗАХИСТ ДЕРЖАВИ

Настоятель собору Благовіщення Пресвятої Богородиці в Ковелі протоієрей Василь Мичко розповів на «12 каналі», чому цей храм давна й дотепер називається українським.

Він пояснив: незважаючи на владу поляків, німців, советів, парафіяни не зрікалися своєї ідентичності. Так тривало понад пів тисячі літ. Адаже перша згадка про святиню датована 1505 роком.

Храм кілька разів закривали під час воєн. У 1961 році в його стінах планували облаштувати краєзнавчий музей, а потім – музей Леніна. Дісталася ж будівля спортивному товариству «Спартак». Тоді й знищили унікальні архітектурні особливості, а в церкві влаштували спортзал.

Після здобуття Україною незалежності дім відремонтували та повернули вірянам, розповів священнослужитель. Вони добудували верх храму та зробили ремонт усередині. Завершити розпис церкви завадила повномасштабна війна Росії проти України.

Неповторності Благовіщенському соборові додає вишивка: вона тут повсюди. Започаткував це сам отець Василь, який змолоду вишиває ікони, рушники, вбрання. Однак тепер священник вишиває значно

рідше: зір упав, та й у час війни головне – підтримка захисників. Церковна громада допомагає українському війську з перших днів вторгнення.

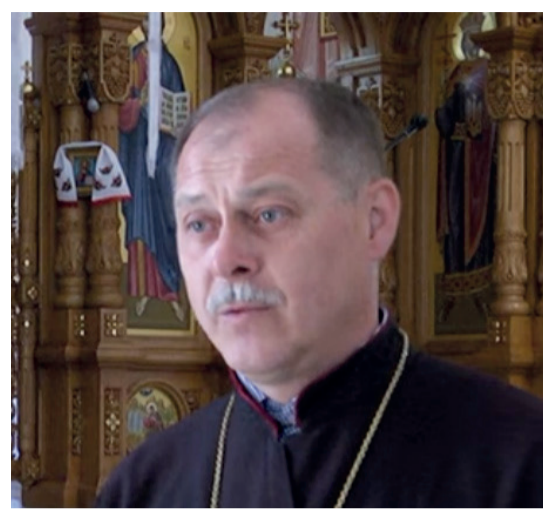
«Останній автомобіль поїхав тиждень тому. Збираємо кошти на 100-ту бригаду. Прихожани плетуть сітки, збирають гуманітарну допомогу, купують усе необхідне та відправляють і цивільним, і військовим на схід країни. Саме там боронять нашу землю ковельчани. А майже з кожної сім'ї прихожан хтось є на війні», – пояснив отець Василь.

Він вважає: «Якщо я українець, я християнин, який живе у цій країні, то державі не може бути байдуже, що робить церква, і церкві не може бути байдуже, як твориться держава. Ті, хто досі не усвідомив, що триває війна, або ж заплющують на це очі, м'яко кажучи, дивують».

Священнослужитель упевнений: щоб війна закінчилася якомога швидше, українцям треба об'єднатися, як у перші дні вторгнення, та допомогти Збройним силам – фінансами, доброю справою, молитвою.

Подивитися репортаж можна за цією адресою: <https://youtu.be/PmNg0z-ZHY>.

Олена МАЮК

550, 200, 30: ПОТРІЙНИЙ ЮВІЛЕЙ В УХОВЕЦЬКУ

Парафія Святої Трійці цього села Ковельського деканату 4–5 червня, в дні престольного празника, відзначила три ювілейні дати, повідомив настоятель протоієрей Іван Ніколюк.

Цього року виповнюється 550 літ першої письмої згадки про Уховецьк, 200-річчя місцевого храму, а також 30 – із часу, коли тут почала діяти парафія Української церкви (тоді – УПЦ КП).

У перший день свята після Божественної літургії душпастир відзначив подяками меценатів, вручив подяки старшим парафіянам за багаторічне служіння на ниві духовного відродження села, їх отримали й молодші активні миряни.

На подвір'ї місцевого ліцею відбулося дійство «Многоліття села Уховецьк», у рамках якого представлено виставку декоративно-прикладного мистецтва місцевих майстрів, проведено екскурсію «Сторінками життя і творчості Андроника Лазарчука» (український художник, педагог і культурний діяч, уродженець Уховецька), презентацію родових дерев села, збір пожертв на ЗСУ.

Наступного дня, в день Святого Духа, соборне богослужіння очолив перший настоятель парафії у незалежній Україні протоієрей Любомир Чехович.

«Це був дійсно день особливої духовної радості, – зауважив о. Іван у коментарі інформаційній службі епархії. – З часу відновлення тут духовного життя проведено велику роботу. Зокрема, перший настоятель о. Любомир, який ніс це служіння з 1993-го по 1995-й рр., сказав, що просто не впізнав храму».

Ієромонах Нестор (ОЛЕКСЮК)
Олена МАЮК

КІВЕРЦІ: Є НОВИЙ ПРЕСТІЛ У СОБОРІ Й БУДЕ НОВА КАПЛИЦЯ В МЕДКОЛЕДЖІ

10 червня, в день віддання свята П'ятдесятниці, митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив богослужіння в цьому місті Луцького р-ну.

Перед Божественною літургією в соборі Покрови Пресвятої Богородиці владика звершив чин освяти нового престолу, оскільки попередній став ветхим. Разом із високопреосвященним служили: декан і настоятель парафії протоієрей Іван Семенюк, інше духовенство.

Високопреосвященний привітав присутніх із визначною подією – освяченням престолу – та нагадав його значення. Престіл – це чотирикутний підвищений жертвник, на якому приноситься особлива жертва. Ми є учасниками таїнства перетворення (переосутнення) хліба й вина у Тіло і Кров Спасителя. Споживаючи їх, одержуємо благодать від Бога.

«В оновленому храмі ми піднесли молитви „за всіх і все“, за повернення наших воїнів, за перемогу над агресором та отримали благодать Духа Святого. Через жертвоприношення єднаємось із Самим Богом», – каже архієрей. Адаже молитва – це спілкування з Творцем. Справжній християнин завжди дбає про чистоту своєї душі й тіла. Ми є образом і подобою Божою. Господь Себе приніс у жертву, щоб причащаючись, ми жили в Ньому. Ось це є усвідомлення життя вічного.

На завершення владика подякував парафіянам за любов до своєї церкви і наголосив на любові Божій.

Далі хресним ходом прийшли на територію місцевого медичного коледжу. Тут архієрей відправив чин заснування церкви і поставлення хреста й освятив місце під будівництво нової каплиці.

Собор Покрови Пресвятої Богородиці засновано 1994 року. На престольний празник, у 1997-му, відбулося його освячення, а 2007-го ще тоді єпископ Михаїл надав цій церкві статус собору. Нині Божий дім є головним храмом Ківереччини.

Ківерцівський медичний коледж розпочав діяльність 1963 р. За цей час підготовлено близько 6 тисяч фахівців. Нині в ньому навчається понад 800 студентів за чотирма спеціальностями: «Лікувальна справа», «Сестринська справа», «Акушерська справа» та «Стоматологія». Цього року навчальний заклад відзначає 60-річчя.

АРХІПАСТИР ПРИВІТАВ КОВЕЛЬСЬКУ ПАРАФІЮ З 20-РІЧЧЯМ

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив Божественну літургію в храмі Різдва Йоана Предтечі в цьому райцентрі (вул. Олекси Тихого, 1).

11 червня, в неділю 1-шу після П'ятдесятниці, всіх святих, разом із високопреосвященним служили: декан Благовіщенського округу протоієрей Василь Мичко, настоятель протоієрей Станіслав Беспалов, інше духовенство Ковельського, Луцького районного, Горохівського та Ківерецького деканатів.

У проповіді владика зазначив, що в заповідях Мойсеевих є закон, за яким ми один день на тиждень маємо присвятити Господові Богу. Кожен закон установлено для гармонії життя людини з Богом і людини з людиною. Ми хочемо, щоб усе відбувалося в гармонії. Але лукавий шукає, як спокусити нас. Коли є закон, завжди є спокуса його обійти. І кому це вдається, йому приходить покарання за порушення гармонії, бо в душі стає дисгармонія. Отже, у Божій заповіді сказано: шість днів працюй, а сьомий – віддай Богові. Але є ті, які шукають виправдання не виконувати її. Зокрема, у неділю не йдуть до церкви і знаходять на це

причини: «немає часу». Цю ж заповідь складено на користь нам, щоб ми жили в гармонії з Творцем, а порушивши її, будемо крутитися як білка в колесі.

«Сьогодні нас не стримують у свободі слова, совісті, взагалі нас у свободі не стримують», – каже архієрей. Кожен християнин має свободу. У європейських країнах борються за безпеку, а українці – за свободу, бо в свободі буде й безпека.

На завершення керуючий епархією вкотре нагадав про любов до ближнього та побажав постійно перебувати з Богом.

Архієрейськими благословенними грамотами нагороджено активних парафіян. Опісля владика привітав о. Станіслава, що тієї неділі відзначав день ангела.

Цей Божий дім засновано у квітні 2003 року. Відтоді поступово ведеться будівництво. У 2016-му декан протоієрей Анатолій Александрук освятив біля храму поклонний хрест. Церкву ще не освячено, але тут уже проводять богослужіння.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ЩО БІБЛІЯ ГОВОРИТЬ ПРО ГНІВ І ЛИХОСЛІВ'Я?

Священник Андрій Хромяк, клірик луцького храму Святителя Феодосія Чернігівського, брав участь у програмі «Церква і релігія» на телеканалі «Конкурент TV».

Душпастир розповів про походження емоцій, зокрема, гніву – праведного і гріховного, та як побороти в собі лихослів'я. Звертаючись до Священного Писання, пояснив, що свого часу праведний гнів проявляли пророки, апостоли та й Ісус Христос, Який, прийшовши до храму на свято Пасхи, побачив, що у ньому більше віддають шану торгівлі, розрахункам, а не духовному. І Син Божий із праведним гнівом почав виганяти торговців, говорячи: «Мій дім домом молитви назветься, а ви зробили його вертепом розбійників» (Мф. 21:13). Тобто праведний гнів покликаний виявити правду, істину Божу.

«Якщо ми говоримо про гнів гріховний, як правило, він не виникає на пустому місці, а через певний фізичний чи психосоматичний стан. І такий гнів може засліпити розум. Перебуваючи, так би мовити, у стані афекту, людина може наробити багато дурниць», – розповів о. Андрій. Апостол Павло говорить: «Гніваючись, не грішіть: нехай сонце не заходить у гніві вашому» (Еф. 4:26). Тобто можна гніватися на гріх людини, але при цьому любити ту ж людину, яка є образом, творінням Божим, пояснює панотець.

Щоб правильно «випустити пару», насамперед ми повинні говорити з рідними, близькими про те, що нас турбує. Також, радить клірик, важливо не боятися звертатись до психологів. А з огляду на події в державі, дієвим є й те, щоб відчувати себе потрібними своїй країні. У такому випадку просто спостерігати

за новинами – немає сенсу. Краще безпосередньо долучитися до праці з однодумцями, волонтерами, що, хоч і маленькими кроками, та все ж наближатиме нас до неминучої перемоги.

«І така робота дає можливість заспокоїти душу, додає нам впевненості. Ми нація нездоланна, сильна, мужня. Кожен із нас є невелич-

ким гвинтиком у системі, у великій машині, яка називається Україна – Україна воююча, Україна страждена, Україна непереможна», – каже отець Андрій Хромяк.

Щодо лихослів'я – це однозначно є гріхом, наголосив священник. У Новому Завіті сказано: «Ніяке гниле слово нехай не виходить з уст ваших» (Еф. 4:29); «Хіба з одного джерела тече солодка і гірка вода?» (Як. 3:11). Тобто чим наповнене серце людини, те говорять її уста. Зазвичай, якщо людина спілкується з тими, хто вживає ці слова, то і вона буде використовувати їх, пояснює панотець.

Щоб ситуацію змінити, радить він, слід читати якісну, корисну, добру художню та духовну літературу. Бо коли людина збагачена різноманітним словниковим запасом, у ній не залишиться місця для лайливих слів, які руйнують, розбалансують душу і аж ніяк не прикрашають її. Тому «напоюймо своє серце і свій розум тією інформацією, яка служитиме для користі, не тільки вашої, але й суспільної», – закликає о. Андрій Хромяк.

«Церква і релігія» – це спільний проект каналу «Конкурент TV» та єпархіальної телестудії «Собор». Повністю цю та інші передачі можна переглянути на сайті pravoslavivolyani.org.ua, у розділі «Відео». **Олена МАЮК**

АЗИ ПРАВОСЛАВ'Я

НАВІЩО ХРЕСТИТИСЬ І ЯКИЙ ХРЕСТ ПРАВИЛЬНИЙ?

Про хрест і хресне знамення в житті віруючої людини розповів настоятель Луцького братського Хрестооздвіженського монастиря ігумен Никодим (Смілий) у програмі «Духовна абетка» на «12 каналі».

Хрест – один із символів християнства, який знаменує перемогу життя над смертю, добра над злом, Божої правди над гріхом.

Пригадуючи розп'яття Ісуса, о. Никодим розповів, що такий вид страти був найстрашнішим у Римській імперії. Його призначали для особливо тяжких злочинців: людина помирала не від ран, а задихаючись, в агонії. Перед Ісусом Христом розіпнули, зокрема, учасників повстання Спартака проти рабовласництва. Їх карали вздовж доріг, аби всі бачили ці муки і не думали чинити опір владі Риму.

Настоятель монастиря розповів, що цариця Елена, шукаючи християнські реліквії у IV ст., знайшла на Голгофі хресні дерева. Але не могла розібратися, на якому були страчені розбійники, а на якому – Ісус. Поруч проходила похоронна процесія. Цариця наказала її спинити. По черзі до покійника прикладали ці дерева, і коли вже останні дошки приклали, раптом чоловік воскрес.

«Тому хрест назвали животворчим... Після цього люди розпочали накладати на себе хресне знамення, згадуючи Святу Трійцю, щоб відігнати від себе замисли злих духів. Так людина, молячись і хрестячись, отримує благодатні дари від Бога», – пояснив ігумен Никодим.

З його слів, коли нашу віру в Римській імперії переслідували, віруючі використовували різні знаки. Сьогодні ж у більшості як приналежність до християнства ми носимо хрестика, кладемо на себе знак хреста.

«При вході в храм варто накладати хресне знамення... Хреститися можна, коли проходимо біля хрестів, фігур, храмів, бо це теж вияв нашої поваги, віри. Хрестимося перед іконою, бо так ми розпочинаємо діалог із Богом. Обов'язково накладаємо хресне знамення, коли чуємо призивання Святої Трійці – прославлення Бога: «Во ім'я Отця і Сина і Святого Духа!», – зауважив душпастир.

Є традиція, як розташовувати хрести на куполах храму: вітвар орієнтований на схід, а людина заходить із заходу, тому хрест має бути повернутий до обличчя вірян. Скільки куполів – стільки і хрестів установлюють на церкві. Татування хрестів на тілі, каже ігумен, не має нічого спільного з релігією. Так само це стосується друку на одязі чи просто прикрас у вигляді хреста.

Священнослужитель пояснив, що натільний хрестик не надають напоказ. Водночас у служителів церкви є традиція носити хрест

відкрито на грудях: це показує, хто є хто в церковній ієрархії.

Форми цього знака нашої віри сьогодні бувають різними. У православних християн він переважно восьмиконечний: сам хрест, зверху перемичка з табличкою (де написали, що було «виною» Спасителя), і знизу коса перемичка, на рівні стоп Христа. У Греції використовують рівносторонній чотирикутний хрест. Є ще грузинський знак хреста – його зробили з гілочки винограду, де була центральна гілка і ще дві бокові під кутом. У католиків – чотиристоронній латинський хрест. Є тау-хрест, який нагадує букву «Т». Є хрест перевернутий: іноді його, через незнання, вважають сатанинським. Насправді ж, каже о. Никодим, це хрест апостола Петра, який було зрадив Спасителя, все життя каявся, а коли прийшов час постраждати за віру, оголосив, що недостойний бути розп'ятим, як Спаситель, і попросив, щоб його розп'яли вверх ногами. А хрест у вигляді букви «Х» – апостола Андрія Первозваного.

Тобто форми різні, а суть та сама – нагадування про велику жертву Сина Божого задля нашого спасіння.

Олена МАЮК

РОЗДУМИ

ХТО НОСИТЬ МАСКУ?

Яскравий представник світової драматургії Вільям Шекспір, мабуть, до кінця й не усвідомлював, яке глибоке поняття вклав у свій знаменитий вислів: «Так, світ – театр, де всі чоловіки й жінки – актори».

Акторів часом називають лицедіями. Тобто вони є виконавцями ролей, які для них написані драматургом. Слово «актор» латинського походження й означало «виконувач, діяч». Попервах театральне мистецтво передбачало гру з лицями, що затулені масками. Це згодом дало підставу називати лицедіїв – лицемірами, а всіх нещирих людей – «акторами».

Театр як культурне явище вводить глядачів у певну «спокусу довіри» до виконавця ролі, емоційно його збуджує, змушує плакати, сміятися, сумувати... Ставати кращими. Бо є високодуховні п'єси, є християнський театр. Тож ми зараз ведемо річ не про митців-лицедіїв (професійних акторів), а про лицемірів усіх професій.

А лицемірство, як показує Біблія, зародилося не в людях, а в невидимому духовному створінні. На зорі людської історії Сатана використав змія як маску і вдав із себе добродійника, аби звести першу жінку, Єву (Буття 3:1–5). Відтоді чимало людей також прикидаються тими, ким насправді не є, щоб обманювати інших і досягати самолюбних цілей.

Сьогodenня переповнене прикладами «дволикого Януса». Читаємо чи не щоденно про, здавалося б, цілком порядних людей, які виявилися хабарниками, злодіями, провокаторами. Воєнкоми купують розкішні вілли за кордоном, отримуючи доволі скромну зарплату; громадські діячі, продавши гуманітарну допомогу, розкішно облаштовують власний побут; керівники мегапідприємств привласнили всю виручку корпорації... Ба навіть суддя Конституційного Суду виявився суперхабарником! А всі ж вони з екранів телевізорів і в радіоефірі співали дифірамби праведності, справедливості й усім чеснотам. Талановиті й неперевершені лицеміри діють за програмою свого духовного наставника Сатани?

Багато псевдопатріотів різко припинили показушну діяльність і втекли за кордон як «біженці». Серед них чимало чоловіків призовного віку, здорових і адекватних людей. Перечікують

воєнне лихоліття, аби після перемоги повернутися додому і знову вчити нас любові до Батьківщини, а дехто взагалі не планує повернення. Немало лицемірів і серед тих, що залишилися і всіма силами маскуються за патріотичними гаслами. Яку ж вони вдягають маску на обличчя, коли звертаються у молитві до Господа і чим виправдовуються? Чи зіставляють власні дії й помисли із євангельським ученням?

Під час земного служіння Ісуса в Нього було чимало конфліктів з релігійними лідерами того часу – фарисеями. Ті люди добре знали Святе Письмо й ревно дотримувалися кожного припису Закону (Дії 26:5). Але, дотримуючись букви Божого Слова, вони шукали лазівки, які дозволили б порушити його дух. Вони виявляли брак співчуття до ближніх і часто були духовними напоказ, аби заслужити похвали (Мф. 23:5–7; Лк. 18:11). Ісус недвозначно говорив про їхню поведінку, вказував, що «суд, милосердя та віра» є важливішими за прагнення досконалості, засноване на неправдивих стандартах (Мф. 23:23). Він чітко дав зрозуміти, що проблема не в Законі, а в тому, як його застосовували фарисеї (Мф. 23:2–3). Сьогодні слово «фарисей» стало синонімом лицеміра.

Ісус говорив про лицемірство в Нагірній проповіді: «Чому ж бачиш скалку, що в оці твого брата, а колоди, яка в твоєму оці, не відчуваєш? Або, як скажеш своєму братові: Дай, витягну скалку з твого ока, коли ось колода в твоєму оці? Лицеміре, спочатку вийми колоду зі свого ока, а тоді побачиш, як витягнути скалку з ока брата твого» (Мф. 7:3–5). Ісус закликає не бути настільки переконаними у своїй праведності, щоб критикувати інших із позиції самовдоволення. Перш ніж розпочати пошуки «скалок» у ближніх, ми повинні спочатку зробити самоаналіз і виправити власні недоліки.

Миколай Угодник залишається в пам'яті з раннього дитинства не тільки тим, що приносив нам дари, а тим, що робив це таємно і не чекав навіть подяки від ошчасливлених. Чи бувають тепер приклади негласного благодійництва? Можна не сумніватися, що так, і то чимало. Але ми їх не бачимо саме тому, що вони – негласні. Але ж як часто бачимо з екрана урочисте пере-

давання благодійної допомоги, та ще в повторі по кілька разів на день, і якби не було телекамер, то вручення тих подарунків і не відбулося б.

«Отже, коли твориш милостиню, не сурми перед собою, як роблять лицеміри в синагогах і на вулицях, щоб прославили їх люди. Істинно кажу вам: вони вже мають нагороду свою» (Мф. 6:2). «І, коли молишся, не будь як лицеміри, які люблять молитися у синагогах і на перехрестях, зупиняючись, щоб бачили їх люди» (Мф. 6:5).

Аби приховати свій непривабливий внутрішній світ, лицеміри ховаються за напускною порядністю й артистичними талантами. Перспективний актор може створити кар'єру не тільки в театрі, а й політиці, чиновництві, навіть у шахрайстві. Бути переконливим, ефективним, здобувати довіру – це складові успіху людини, яка носить маску, а не відповідає цим вимогам.

Проте «таланти» таких діячів буде оцінено не мистецьким компетентним журі із врученням нагород і присвоєнням звань, а на Судному дні. Саме там визначатиметься оцінка наших діянь за право перебувати в Царстві небесному.

Віталій КЛИМЧУК

ЕПАРХІАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР

3 серпня

День висвяти: 20 років тому, 2003-го, – священник Мирон Петрина, настоятель парафії Апостолів Петра і Павла в с. Хопнів Ківерецького дек., Почаївської ікони Божої Матері в Луцьку.

12 серпня

День народження: 40 років тому, 1983-го, – священник Олег Чвир, настоятель парафії Преподобного Іова Почаївського в с. Човниця, Преображення Господнього в с. Озеро, Успіння Пресвятої Богородиці в с. Гайове Ківерецького дек.

14 серпня

День висвяти: 5 років тому, 2018-го, – священник Олександр Хорошко, настоятель парафії Різдва Йоана Хрестителя в с. Лище Луцького райдека.

19 серпня

День народження: 40 років тому, 1983-го, – протоієрей Володимир Вакин, ректор Волинської православної богословської академії, настоятель парафії Апостола Филипа в Луцьку; 35 років тому, 1988-го, – ігумен Никодим (Смілий), намісник Братського чоловічого монастиря Воздвиження хреста Господнього у Луцьку.

22 серпня

День народження: 30 років тому, 1993-го, – священник Дмитро Панасюк, настоятель парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Озерце Ківерецького дек.

23 серпня

День освяти храму: 25 років тому, 1998-го, – церква Успіння Пресвятої Богородиці в с. Буркачі Горохівського дек.

День висвяти: 25 років тому, 1998-го, – протоієрей Василь Ключак, уповноважений епархії у справах сім'ї, настоятель парафії Воздвиження хреста Господнього, Волинської ікони Божої Матері в Луцьку.

26 серпня

День народження: 40 років тому, 1983-го, – священник Вадим Колесник, настоятель парафії Архистратига Михаїла в с. Марковичі, Преображення Господнього в с. Квасів Горохівського дек.

Щирозадушно вітаємо вас із ювілеями, боголюб'язні отці, браття і сестри! Хай Бог благословляє усіх вас на многії і благії літа!

Інформаційно-видавничий центр епархії буде вдячний за повідомлення про помилки чи недопрацювання в цій рубриці газети, а також у календарному розділі сайту pravoslavivolyzni.org.ua. Ще краще звертатися за кілька місяців до ювілею і переконатися, що все гаразд.

ПАЛОМНИЦТВА

7–9 липня – до святини Польщі: Ченстохова, Краків, Величка. Виїзд 7 липня о 17.00. Зголошуватися не пізніше ніж за п'ять днів. Пожертва – 130 євро.

15–16 липня – до Кам'янець-Подільського, Бакоти і Тернопільського духовного центру. Пожертва – 2500 грн.

15–22 жовтня – до Святої Землі (проща «Дорогою Ісуса Христа»): Хайфа – долина Армагеддон – Назарет – Кана Галілейська – гора Фавор – бібліяна Галілея – Ярденіт – гора Сіон – Ейн-Карем – Віфлеєм – Єрусалим – Віфанія – Юдейська пустеля – Єрихон – Мертве море – Лідда – Кумран. Зголошуватися не пізніше ніж за два тижні.

Реєстрація – не пізніше як за день до початку богомілля (якщо не зазначено інше). Виїзд на всі проці – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі епархії «Україна» (керівник Лариса Савчук) за тел. 050 812-09-79.

РОЗДУМИ

ЧИ МОЖЕ БОГ ВИРІШИТИ МОЇ ПРОБЛЕМИ?

На це запитання немає відповіді загальної для всіх і кожного. Як немає універсальних рецептів від усіх недуг усім хворим, так і в духовному житті, у стосунках людини з Богом немає однакової відповіді для всіх. Тільки шарлатан візьметься без обстеження, аналізів призначати лікування. За проблемами в кожного стоять свої причинно-наслідкові події, викликані якимись обставинами, а можливо, це якісь особисті переживання. А можливо, це проблема євангельського сліпонародженого, який ні сам не згрішив, ні батьки його? Можливо, це проблеми одержимості нечистими духами? Можливо, це проблема євангельського митаря? Тоді якого – з притчі про фарисея чи малога на зріст Закхея? І взагалі – чи це проблема насправді? Як бачимо, питання надто узагальнене, щоб говорити про це з конкретною людиною, безпосередньо, очі в очі.

І все ж, чи може Бог вирішити мої проблеми? Як сказав Бернард Клервоський, французький богослов XI ст.: Бог створив людину за Своїм образом і подобою, а людина відплатила Йому тим самим. Ми собі «намалювали» Бога, «такого, Який нам потрібен», для вирішення наших проблем. І найлегше мені відповісти на питання «чи може Бог вирішити мої проблеми?» було б так: «Звичайно, може. Ви тільки моліться, постіться, кайтеся, ходіть до церкви (бажано до моєї)».

Але така постановка питання доволі примітивна і розглядає Творця як суб'єкт, що допомагає нам у потрібний час і в потрібному місці. А брат, кум, сват, друг, сусід може допомогти вирішити мої проблеми? Якись так, а якись – ні. І якщо ні, ну тоді точно пора до Бога. Це доволі утилітарне сприйняття і розуміння Всевишнього. Якщо ми говоримо про участь Господа в нашому житті, про вирішення наших проблем, то, думаю, варто осмислити це глибше.

Для тих, хто студював середньовічну філософію, добре відомий схоластичний диспут і схоластичний прийом: чи здатен Бог створити такий камінь, який Сам не зміг би підняти? І певною мірою слід вважати, що такий «ка-

мін» – це людина. Це людина, яку сотворив Бог, оскільки Він не може спасти людину всупереч її волі, всупереч її бажанню. Отже, людина стала «проблемою» для Бога. І сталося це не тому, що Господь цього хотів, і не внаслідок творення, а тому, що це був вибір самої людини, зокрема, наше гріхопадіння.

Повертаючись до поставленого питання, зроблю наголос на двох аспектах. Щастя, спокій, наш задовільний стан залежать не лише від речей, подій і обставин, із цим пов'язаних, а й від того, чи намагаємось ми самі, чи дозволяємо самі собі бути щасливими, спокійними, задоволеними, урівноваженими. Ми і ніхто інший можемо вирішити, що робить нас такими чи іншими. Кожен сам обирає, як ставитись до тієї чи іншої життєвої ситуації: як себе поводити, як на це реагувати, як її оцінювати. Зрештою, які робити висновки і який виносити досвід із життєвих криз. І, що не менш важливо, – як радіти успіхам. Тому перша й найважливіша моя порада – дякуйте Богу за дрібниці. Згодом ви почнете помічати, що у вашому

житті блага і добра стає все більше, і навчесьтеся бути вдячними. А проблеми сприйматимуться інакше, хоча вони, безумовно, не зникнуть.

Класична церковна відповідь на запитання «Чому існують проблеми в нашому житті?» така: Бог дозволяє труднощам траплятися в нашому житті, щоб спрямувати нас на істинний шлях та щоб нас випробувувати. Пройшовши труднощі, кризи, ми загартовуємось.

Апостол Яків говорить: «Майте, брати мої, радість повну, коли впадаєте у всілякі випробування, знаючи, що досвід вашої віри дає терпеливість. А терпеливість нехай буде досконалою, щоб ви досконали та бездоганні були і недостачі ні в чому не мали» (Як. 1:2–4).

Бог використовує наші труднощі для того, щоб виправити нас. Псаломспівець Давид говорить: «Добре мені, що я мучений був, щоб навчитися заповідей Твоїх» (Пс. 118:71). Господь дозволяє, щоб труднощі траплялися в нашому житті, аби охоронити, зберегти, врятувати нас. Труднощі, як це не дивно, можуть бути благословенними, щоб оборонити нас

від іще більших клопотів і неприємностей. Один раз обпикшись, ми боїмось вогню.

Бог дозволяє труднощам траплятися в нашому житті, щоб удосконалити нас. Апостол Павло говорить: «Хвалимося в утисках, знаючи, що утиски приносять терпеливість, а терпеливість – досвід, а досвід – надія. А надія не засоромить, бо любов Божа вилитась у наше серця Духом Святим, даним нам» (Рим. 5:3).

Бог та Його провидіння постійно діє у нашому житті, навіть тоді, коли ми цього не помічаємо. Він розмовляє з нами і чує нас навіть тоді, коли здається, що мовчить у відповідь на наші молитви і прохання.

Друге, що варто розуміти. «Я» (наша особистість) – це не стан, у якому ми знаходимося. Не отожднюйте свій психоемоційний стан із собою, зі своїм «я», зі своєю особистістю. Це допоможе вам розпізнати і краще зрозуміти себе і навіть ближніх під впливом, а то й навіть гнітом емоцій, почуттів, настроїв, страстей і пристрастей. Відокремлюйте себе – і свої емоційні стани. Це допоможе краще проаналізувати: що то було, чому, що мене до цього спонукало, коли і в який момент щось вийшло з-під контролю. Те, що нам не подобається, в чому дорікає наша совість, віруючі називають гріхом. У гріхопадінні ми відчуваємо слабкість, а слабкість виникає перед загрозою чи дією насилля. «Я не хотів цього робити», «я не бажав цього, тому шкоду провчинене», – часто можна почути від людей, які каються. Як бачимо, «я» не означає лише мій поганий вчинок чи почуття, емоції й настрої.

Отже, коли ми говоримо, чи може Бог вирішити наші проблеми, треба пам'ятати, що здебільшого наші проблеми є виключно проблемами нашого власного сприйняття життєвих обставин, стосунків, емоцій і настроїв.

Але розмірковуючи про життєві проблеми, я тут не торкаюсь теми життєвої кризи чи трагедії, смерті, втрати близьких, важкої хвороби, вроджених патологій дітей, існування зла. Ці питання значно глибші, складніші й потребують окремої уваги.

Протоієрей Віктор ПУШКО

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку.

СЛОВО ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ – НА ВОЛИНІ

ЧИТАЙТЕ

Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМУ, біля обласної юнацької бібліотеки). Розпорядок роботи: будні – 10.00 – 19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.

ДИВІТЬСЯ

Передача «Духовна абетка»: середа – 20.00. «12 канал»

СЛУХАЙТЕ

Передача «Благо»: неділя – 6.30; FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ

Сайт pravoslavivolyzni.org.ua – історія, устрій епархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, газета, книги, аудіо, передруки.

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську Православну Церкву!

Свідцтво про державну реєстрацію: ВЛ №219 від 03. 08. 2004 р. Засновник і видавець – Управління Волинської епархії Православної церкви України (Волинська духовна консисторія)

Віддруковано у ФОП Борсук Л. П., м. Луцьк, пр. Волі, 27. Тел. (0332) 71-03-01, ел. пошта: poligrafit_lutsk@ukr.net

РЕДАКЦІЯ
Віталій КЛИМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Арсен ГРЕБЕНЮК (верстка)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. volynkonsistoria@ukr.net
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10:00–16:00, обідня перерва – 13:00–14:00

КЕРУЮЧИЙ ЕПАРХІЄЮ
Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ. Тел. (0332) 72-44-64

КАНЦЕЛЯРІЯ
Канцлер - протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Віцеканцлер - протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ. Тел. (0332) 72-44-64

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР
Тел. (0332) 72-21-82 Голова центру - протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність епархії) info@sluzhba@ukr.net Сайт - pravoslavivolyzni.org.ua info@pravoslavivolyzni.org.ua
Пресслужба (співпраця зі ЗМІ) - пресекретар протоієрей Віталій СОБКО. pres-sluzhba@ukr.net

Газета «Волинські епархіальні відомості». hazeta.vyev@gmail.com
Телестудія «Собор» – головний редактор диакон Сергій ПАНАЩУК
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО. blago@ukr.net

Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО. Тел. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97 kljuchi@ukr.net

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА
Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ

ПЕНІТЕНЦІАРНА СЛУЖБА
Голова – протоієрей Андрій МОВЧАНЮК. Тел. (050) 661-12-46, garasd100@gmail.com

ПАЛОМНИЦЬКИЙ ЦЕНТР «УКРАЇНА»
Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79

ВІДДІЛ У СПРАВАХ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ
Голова – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК. Тел. (095) 538-05-87

УПОВНОВАЖЕНИЙ ЕПАРХІЇ У СПРАВАХ СІМ'Ї
протоієрей Василь КЛОЧАК. Тел. (066) 571-75-27

ВІДДІЛ ЗА ПИТАНЬ ЗДОРОВ'Я ТА ПАСТИРСЬКОЇ ОПІКИ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ
Голова – протоієрей Назар БАБІЙ. Тел. (066) 215-84-27

ВІДДІЛ ЕКОЛОГІЇ ТА ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ
Голова – ігумен Никодим (СМІЛИЙ). Тел. (068) 698-64-10

ПРЕСТОЛЬНЕ ТОРЖЕСТВО КАФЕДРАЛЬНОГО СОБОРУ

Празник головного храму єпархії 4–5 червня очолив митрополит Луцький і Волинський Михайл.

Із його високопреосвященством Божественну літургію служили: архієпископ Кропивницький і Голіванівський Марк, архієпископ Житомирський і Поліський Володимир, єпископ Тернопільський і Терехівський Павло, канцлер нашої єпархії протоієрей Микола Цап, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакин, декан собору протоієрей Микола Нецькар, інші благочинні та священнослужителі.

Співав архієрейський хор «Оранта» (регент – заслужений діяч мистецтв Василь Мойсіук). Перед причастям велику проповідь виголосив о. Микола Нецькар. На завершення відправи відбувся традиційний хресний хід навколо Божого дому.

Транслявав урочисте богослужіння «12 канал» із коментарем протоієрея Віктора Пушка.

Напередодні свята Трійці, в суботу, митрополит Михайл правив всенічну, в день П'ятдесятниці – Божественну літургію та освятив зілля на площі перед храмом.

Протягом недільного богослужіння на подвір'ї собору діяв добродійний ярмарок. Волонтерки луцького жіночого монастиря Святителя Василя Великого продавали солодоші, діяла фотозона та бодіарт для малечі. Зібрані кошти направляють на потреби спецпідрозділу «Любарт», а також на пальне для евакуації поранених військових. Долучитися можна, переказавши кошти: благодійний фонд «Любарт»: р/р UA4930529900002600302081086, код отримувача: 44703899, АТ КБ «Приватбанк» або на карту «Приватбанку» на пальне: 5168752005685527.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ЦЕРКВА І МОЛОДЬ

У ТАБОРІ «ДІТИ ВОЛИНИ» ВІДПОЧИВАЛИ, НАВЧАЛИСЯ, МОЛИЛИСЬ

Православний молодіжний табір проведено Луцьким районним деканатом 12–17 червня на базі оздоровчого комплексу «Чайка» (біля с. Хрінники Рівненської обл.).

Дозвілля 80 учасників віком 7–16 років благословив митрополит Луцький і Волинський Михайл у день його відкриття. Вітаючи таборян із початком літніх канікул, владика побажав гарного відпочинку, плідного як у духовному, так і в розважальному плані.

У церемонії взяли участь луцький районний декан протоієрей Володимир Присяж-

нюк, інше місцеве духовенство, голова Боратинської ОТГ Сергій Яручик. До слова: коштом цієї громади придбано половину путівок.

Протоієрей Роман Нестер, настоятель парафії у селах Новостав і Коршовець та відповідальний за таборування, навчання і дозвілля молоді Південного округу деканату, розповів, що з дітьми проводили заняття рівненські рятувальники та волинські бійці Нацгвардії. Фахівці ДСНС навчали їх правил захисту від вогню й підозрілих предметів, ознайомили зі своєю повсякденною роботою.

А представники служби порятунку на воді розповіли про поведінку на водоймах.

А ще таборяни мали зустрічі: з військовими священниками – головним капеланом єпархії протоієреєм Михайлом Бучаком та протоієреєм Олександром Добровольським; викладачами Волинської православної богословської академії ієреєм Денисом Клюковським і протоієреєм Олександром Хорошком; співробітниками «Волинської газети»; членами Волинського осередку Спілки християнських письменників України. Викладачі Боратин-

ського ліцею провели з дітьми змагання на байдарках. Таборяни співали пісні біля вогнища, грали в різні спортивні ігри.

Та, як годиться для православного табору, основним було духовне виховання. Діти вільно бесідували з душпастирями, пізнали багато цікавого і корисного. Ранок, споживання їжі розпочинали зі спільної молитви.

Ієромонах Нестор (ОЛЕКСЮК),
Оксана КАРНКОВСЬКА

ВАРТО ЗНАТИ

ЧОМУ ПЕРЕХОДИМО НА НОВОЮЛІАНСЬКИЙ САМЕ З 1 ВЕРЕСНЯ

Про це та інше щодо календарної реформи говорив протоієрей Василь Клочак у черговій програмі «Духовна абетка» на «12 каналі».

Зокрема, настоятель луцького Братського храму Воздвиження хреста Господнього, викладач Волинської православної богословської академії та член богословсько-літургічної комісії Священного синоду пояснив, чому днем запровадження в нашій церкві новоюліанського стилю обрано саме 1 вересня. «Тому, що це початок нового церковного року. Різдво відзначається у грудні й до того часу мають відбутися хронологічні події, які передували йому. Це – Різдво Божої Матері, Введення Її у храм та інші. Також у період від вересня до грудня у церковному календарі є багато пам'ятних подій з біблійної історії та з історії святих людей, які пов'язані зі Старим

Законотом. Багато пам'яті й про старозавітних пророків, праведників, особливо два тижні до Різдва», – пояснив душпастир.

За словами о. Василя, початок церковного року у вересні також пов'язують із подіями 312 року, коли римський імператор Константин здобув перемогу над своїм противником Ліцинієм. І вже через рік, об'єднавши західну і східну частини держави, проголосив християнство визнаною релігією. «Був введений Міланський едикт, який знімав усі заборони і переслідування християн. І на першому Вселенському соборі 325 року вирішили, що з вересня розпочинатиметься новий церковний рік».

Священник застеріг не пов'язувати перехід ПЦУ на новоюліанський календар лише з війною в Україні. Він назвав зміни, які розпочнуться, щойно новий календар почне

діяти, пояснив, що буде з Великоднем, що буде з парафіями, які не відмовляться від юліанського, старого стилю. Розповів і про старі та нові дати богослужінь, як на це реагують нові парафіяни та чи не стали менше ходити до храму. Він також не виключає, що рішення про перехід на новоюліанський календар можуть не всі зрозуміти, не всі церковні громади будуть готові до цього кроку. Найважче, упевнений священнослужитель, буде людям, які раніше ходили в Московський патріархат.

Програма «Духовна абетка» – спільний проект «12 каналу» та єпархіальної телестудії «Собор». Ведуча Марія Вавринюк. Цей, а також усі інші випуски можна подивитися на сайті pravoslavnavolyni.org.ua, у розділі «Відео».

Олена МАЮК

